

АКТУАЛЬНІСТЬ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

В сучасних умовах вивчення іноземних мов у вищих навчальних закладах є важливим напрямком оптимізації підготовки нової генерації фахівців, максимального задоволення освітніх потреб особистості і суспільства, диференціалізації професійної підготовки фахівців за умови, що наша країна має входити до світового освітнього простору.

Цілком очевидно, що на тлі процесів глобалізації все більшого значення набувають іншомовні комунікативні здібності майбутніх фахівців. При цьому все більшої актуальності набуває завдання вдосконалення процесу формування іншомовної компетенції, що є невід'ємним компонентом повноцінної професійної підготовки та передумовою продуктивної діяльності залізничних фахівців в умовах євроінтеграції.

Варто зазначити, що сьогодні на Європейському континенті розмовляють на більш ніж 225 мовах. Багато європейців вважають, що багатомовний спосіб життя є нормою. Невипадково статистичні дані свідчать, що майже половина громадян Європейського Союзу розмовляють принаймні ще однією мовою, окрім своєї рідної.

Англійська мова продовжує збільшувати свою частку (нішу) як найбільш розповсюджені іноземної мови. Загалом найпоширенішими мовами Євросоюзу є англійська (для 13 % вона є рідною, для 34 % – іноземною), німецька (відповідно 18 % та 12 %), французька (12 – 11 %), італійська (13 – 12 %), іспанська (9 – 5 %), польська (9 – 1 %).

В наш час актуальним є приєднання країни та її фахівців до «Європи знань» через знання мов, інтенсифікацію процесу оволодіння мовами, інтегрування в світовий освітній простір, де домінує тенденція всіх педагогічних систем до універсалізації, інтернаціоналізації, глобалізації, діалогу культур, інтелекту, культурних та професійних спілкувань та діалогів.

Інтернаціоналізація наукового та професійного знання, інтенсифікація професійної взаємодії з закордонними фахівцями, обмін новітніми технологіями, збільшений об'єм ділової кореспонденції, «політехнізація» мови та потреба в обміні науково-технічної інформації між країнами окреслили такі процеси:

- актуалізацію проблеми навчання іноземних мов майбутніх фахівців як одної з складових їх професійної підготовки;

- чітке визначення кінцевих цілей навчання фахівців на базі тісної взаємодії держави та вузівського компонентів державного освітнього стандарту з домінуванням в них комунікативних і пізнавальних (професійних) аспектів підготовки;

- виведення іноземної мови в технічному виші в нероздільну складову професійної підготовки майбутнього фахівця;
- підвищення ролі системи безперервної професійної багаторівневої підготовки в навчанні іноземної мови студентів технічних спеціальностей.

О. П. Мосьян

ОСОБЛИВОСТІ КУРСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВОГО СПІЛКУВАННЯ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН

Вивчення іноземними студентами державної мови активізується відповідно до вимог часу. Найбільш поширеною формою навчання є спецкурс української мови на підготовчому факультеті, але й на базових факультетах зараз вводять курс державної мови.

Для навчання іноземців російської/ української мови як інструменту отримання освіти використовують свідомо-практичний підхід, що дає студентам можливість розв'язувати складні мовні завдання в усіх видах мовленнєвої діяльності. Відповідно до програм таке навчання проводять за аспектами: вивчення граматики на базі загальнолітературного стилю та робота із спеціальними текстами, яка забезпечує знання студентами фахової термінології та специфічних стилістичних явищ.

Метою навчання іноземців української мови соціально-побутового спілкування є вміння спілкуватися (здебільшого в усній формі) в зазначеній сфері, і тому, на відміну від базового курсу мовної підготовки, воно має базуватися на комунікативній методиці. Орієнтиром для відбору навчального матеріалу при цьому має бути «Стандарт початкового рівня навчання української мови як іноземної», у якому визначено набір інтенцій, ситуації та теми спілкування.

Відповідно до «Стандарту...» іноземців треба навчити задовольняти елементарні комунікативні потреби у спілкуванні з носіями української мови в мінімальному наборі ситуацій: у магазині, касі, кіоску; у банку, на пошті, в пункті обміну валюти; у ресторані, кафе, їдальні, буфеті; у деканаті, у бібліотеці, на вулиці, у транспорті; у поліклініці, лікарні, у лікаря, в аптеці.

На кафедрі історії та мовознавства було розроблено курс української мови соціально-побутового спілкування, який має стати складовою частиною мовної підготовки іноземців. У результаті вивчення цього курсу іноземний студент має вміти реалізувати такі інтенції:

– вступати у спілкування, знайомитися з будь-ким, представлятися або представляти іншу особу, вітатися, прощатися, звертатися до будь-кого, дякувати, вибачатися, відповідати на подяку або вибачення, просити вибачення;